TC-OR-5745-6

Opis ośrodka dworskiego
Winiary.
pow. Grójeckiego, woj. Warszawskiego.

Ośrodek dworski Winiary leży ~~o powrocie~~ o 1/2 km na płn-wschód od m. Warki. Obejmuje on ok 32 ha obszaru, z tym ok 12 ha parku zabytkowego.

~~Po reformie rolnej przeszedł na własność Bolesława Rojek~~

Położony jest na wysokim brzegu Pilicy. Od płd zach sąsiaduje z browarem i chmielarnią dworską, odmiejącą go od m. Warki, od południowego ~~odgraniczony~~ jest drogą z Warki do wsi Winiary, za polami ornymi, od płn wschodu dotyka brzegów wsi Winiary, położonej również na wysokim tarasie, od południa przechodzi ostrym spadkiem w dolinę Pilicy, płynącej w odległości ok 350-400 m od podnóża wzgórza. ~~Zbocze opadające brzegu~~ ~~zasadzone jest bliżej na zewnątrz~~ ~~poprzecznymi wąwozami tworzącymi o łagodniej, malowniczej formie~~

Usytuowanie stoku w zachodniej części jest łagodne, na ~~mniej~~ [illegible] ~~[illegible]~~ [illegible], zamknięte od południowego dołu w sylwetce byłej bud. gospodarczego, pod dworem, stoki jest ~~estry spadek~~, porośnięty ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

szpalerem lipowego, na bocznej osi alteny. Obecny opis
nie charakter krajobrazowy, spowodowany został w XIX w.
o pasmo skarpy i pas doliny pomiędzy stawem
a stawonesem Nilicy. Zniszczone rozmieszczenie tej dolnej
partii wykazuje ślady szpalerów wierzbowych nad taką
zachowały się też piękne grupy bzów we wschodniej
jego części.
Budynek dworski, zbudowany przez arch. Augustyna
Locciego, tworzą parterowe Villanowe, zetwart szpetnie
dwuskrzydłowy, przez liczne przeróbki i przebudowy
utrzymany jest w typowej dla drugiej połowy XIX
w. architekturze willowej, o małej wartości ~~plastycznej~~.
Murowany i tynkowany, części zachodnią parzyste
piętrową, części wschodnią parterową z niskim
poddaszem. Dach kryty dachówką falcową,
w części zachodniej częściowo kryje się za attykę.
Stan zniszczenia duży, do 50% całości; ~~zwarcie~~ dach
zacieka, stropy w niektórych pokojach przegnite,
brak kilkunastu okien i drzwi, brak powałg
w kilku pomieszczeniach, wyrwany piaskiem
asfaltowym filar międzyokienny. Część jest
w części lepiej zamieszkałej przez gimnazjum w Warki
(3 klasy) oraz mieszkanie ~~personelu~~ dyrektora gimnazjum
p. Marcinuka Stanisława. We dworze ok. 15 sztuk
mebli zabytkowych z XVII, XVIII i pocz. XIX w. Od strony
południowej półkolisty taras murowany, z cegłą
Galusiatą, zniszczony. ~~Obok~~ Wzdłuż winnej piękna lipa strzyżona
w kształcie parasola.
Budynek oficyny, w bryle dolne zachowany, o typie
XVIII wiecznych budowli, murowany, tynkowany,
z dachem naczółkowym, kryty holenderką,
zamieszkały przez b. Straż Pożarną, zniszczony
skutkiem braku konserwacji, w ok. 40%.
Sygnały alteny ogrodowej dochowały się w formie
portyku arkadowego na kolumnach, bez głowic
nawy celowy prawie całkowicie, nie posiadającego
pewnego wdzięku.
Budynek gospodarczy przy skarpie, ponad winicą
b. dobry w bryle, ~~odbudowany~~ dach kryty gontem ~~odbudowany~~
~~niszczonych potrzebnych potrzebnych drugim rozrzeźbiony~~
~~wany o tym partie~~ częściowo zamieszkały przez ogrodnika
miejscowego.
Inne budynki gospodarcze (obory, stajnie, stodoły)
zniszczone, lecz część dachów i ściany stoją.
Brak ogrodzeń, pozostały jedynie filary bramy.